

עץ חיים היא למחזיקים בה, ומהצד שלה ויפח באפיו נשמת חיים, ועליה נאמר לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא אחרת שנטלה מן העצם, שגרמה לו מות, שהרי השפחה גרמה, וידעו כי עירמם הם, ומשום זה ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם.

אמר לו רבי אלעזר: למה אמר בשבילה כי מאיש לקחה זאת? היה לו לומר כי מאדם, למה מאיש? אלא מאיש, שם א"ם ושם י"ש. שם י"ש, זהו שכתוב להנחיל אהבי י"ש. שם אם, כי אם לבינה תקרא, והם אב ואם, חכמה ובינה, שמשם נטלה, ומשום זה כי מאיש לקחה זאת. ויש לו אחרת שנקראת בת זוגו, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. בא וראה, אדם הראשון בדמותו של יהו"ה הוא נברא, ובדמות של עשר ספירות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א מהצד של יהו"ה, מצד של י' נקרא איש, ומצד של ה' העליונה אשתו נקראת אשה, אם כל חי, ומהצד של ו"ה חנה אשתו, ומהצד של יו"ד ה"א וא"ו ה"א חנה נקראת אדם, ובכל מה שהיה בדמותו - לקה.

תקון ששים וששה

בראשית, ברא שית, זה אדם שכולל שש, והם שתי שפחות מהצד של העץ של טוב ורע, עצם ובשר, איש ואשה, שנאמר בה כי מאיש לקחה זאת, הרי ארבע, אדם זכר ונקבה, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם וגומר, הרי שש, ומשום זה ויאמר יהו"ה

באפיו נשמת חיים (בראשית ב' ז), ועלה אתמר (שם כג) לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא אחרת דאנתטילת מגרמא, דגרימת ליה מיתה, דהא שפחה גרמת וידעו כי עירמם הם (שם ג' ז), ובגין דא (שם כא) ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם. (דף צו ע"ב).

אמר ליה רבי אלעזר אמאי אמר, בגינה כי מאיש לקחה זאת (בראשית ב' כג), כי מאדם הוה ליה למימר, אמאי מאיש, אלא מאיש תמן א"ם ותמן י"ש, תמן י"ש הדא הוא דכתיב (משלי ח' כא) להנחיל אהבי י"ש, תמן אם כי אם לבינה תקרא (שם ב' ג), ואינון אבא ואימא חכמה ובינה, דמתמן אתנטילת, ובגין דא כי מאיש לקחה זאת.

ואית ליה אחרת דאתקריאת בת זוגיה, הדא הוא דכתיב (בראשית ה' ב) זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. תא חזי אדם הראשון בדיוקנא דיהו"ה אתברי, ובדיוקנא דעשר ספיראן דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מסטרא דיהו"ה, מסטרא די' אתקרי איש, ומסטרא דה' עלאה אתתיה אתקריאת אשה אם כל חי, ומסטרא דו"ה חנה אתתיה, ומסטרא דיו"ד ה"א וא"ו ה"א חנה אתקרי אדם, ובכל מה דהוה בדיוקניה לקה.

תקונא שתין ושתא

בראשית ברא שית, דא אדם דכליל שית, ואינון תרין שפחות מסטרא דאילנא דטוב ורע עצם ובשר, איש ואשה דאתמר בה (בראשית ב' כג) כי מאיש לקחה זאת, הא ארבע, אדם זכר ונקבה, הדא הוא דכתיב זכר ונקבה בראם וגומר, הא שית, ובגין דא (שם ג' כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם

והם שתי שפחות (שם ג' כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם